

Epidemio de farmakologiaj aferoj

La suspektoj kiuj pezas sur la industrio de la medikamento kaj ties danko?uldantoj nutras sin el multaj farmakologiaj katastrofoj okazintaj dum la du lastaj jardekoj (la sekva listo tute ne estas kompleta).

Dépakine. Surmerkatigita de 1967 por kuraci epilepsion, natria valproato (Dépakine) agas kiel kontra?konvulsia medikamento. Kvankam efikoj estigantaj misformi?on de embrio dum gravedo estas konataj de la komenco de la 1980-aj jaroj, aparta farmakologia atento ne ekzistas. Ni devis atendi 2004 por ke la akumuli?o de riskoj pravigis informadon al la kuracistoj kaj la pacientoj, sed tiu informado estis plene efektiva nur en 2010. En februaro 2020, Sanofi, kiu produktas Dépakine, estis akuzita ?e tribunalo pro « pligravigita trompo » kaj « neintencaj vundoj ». La ?tato estis kondamnita monkompensi plurajn viktimojn.

Mediator. Ekde 1978, la benfluorex (Mediator), vendata oficiale kiel kuracilo de diabeto, montri?as senefika, toksa kaj tre multekosta. Deturnita por malgrandigi apetiton (por maldiki?i), ?i estigas multajn korvalvaj malsanojn, sed restas surmerkata ?is 2009, kaj Servier, ?ia produktanto, montri?as tre malavara al la kuracistoj kaj medicinaj rondoj. Dum la proceso, kies ju?ado estas atendata en 2021, oni vidis, apud la entreprenestroj, eksmembron de la Alta San-a?toritato, plurajn responsulojn de la franca Agentejo de sanitara sekureco de la san-produktoj (Afsaps, fari?inta ANSM), eksan ?eneralan direktoron de la nacia Instituto pri sano kaj medicina esploro (Inserm) kaj unu senataninon.

Paxil. En 2001, la studa?o 329 konkludas pri efikeco kaj sendan?ereco de la paroxétine (Paxil, Deroxat, Seroxat, Divarius), kontra?deprima medikamento vendata de GlaxoSmithKline (GSK) por infanoj kaj adoleskuloj. Trarigardante la donita?ojn de tiu terapia testado, en 2015, la British Medical Journal, demonstros ke ili ebligas eltiri inversan konkludon kaj aparte mencias riskon de suicido. Neniu el la dudek

du oficialaj subskribintoj de tiu studo partoprenis ?ian redaktadon, konfiditan al « fantoma a?toro » pagita de GSK.

Vioxx. En 2004, kvin jaroj post kiam ?i surmerkatis ?in elspezante rekordan sumon por reklamado, Merck retiras la rofécoxib (Vioxx), nesteroidan kontra?inflaman medikamenton. La usona administracio pri nutra?o kaj medikamentoj (Food and Drug Administration, FDA) atribuas al ?i plurajn dekmilojn da mortoj per korkolapso. A?toroj dungitaj de Merck konsideris ke la medikamento estis « bone tolerata », dum la kontra?placebo-testoj montris fortan mortoprocenta?on.

Tamiflu. En 2009, la kampanjo pri vakcinado kontra? la gripo A (H1N1) fari?as fiasko, dum la risiko aperas supertaksata. Pluraj registaroj kreis stokojn de vakcinoj kaj de kontra?virusa produkto oséltamivir (Tamiflu), surmerkatis de Roche. Enketo de la British Medical Journal demonstras ke pluraj a?toroj de la rekomendoj de la Monda Organiza?o pri Sano (MOS) pri uzo de la kontra?virusaj kuraciloj havis sekretajn kontraktojn kun farmaciaj societoj, kiuj ilin fabrikas. Kvankam pruvoj de efikeco mankis ekde la komenco, MOS retiris oséltamivir el sia listo de la esencaj medikamentoj nur en 2017.

Opioidoj. De 2005, oni atribuas parton de la malalti?o de la avera?a vivda?ro en Usono al sendoloriga drogo, la oxycodone (Oxycontin, Oxynorm), kiu estigas fortan dependecon. Kun fentanyl, ?i montri?is respondeca pri centmiloj da mortoj pro tro altaj dozaj. ?i estis amase konsumata pro agresa promociado fare de la medicinaj vizitantoj de Purdue Pharma, kiuj instigis la kuracistojn plilar?igi la preskribojn trans la kancero-doloroj kaj subtaksante la riskon, kiel anka? faris la FDA. Aliaj societoj, inter kiuj Johnson and Johnson, anka? devas alfronti postulojn de dama?-kompenso, kiujn oni taksas je pluraj miliardoj da dolaroj. La entrepreno deponis sian bilancon kaj devos pagi pli ol 8 miliardojn da dolaroj (monpunoj kaj dama?oj), konfesinte sian kulpon, notinde pri la pago de ?mirmono al la kuracistoj.

Pilippe DESCAMPS

Fonto: Le Monde Diplomatique (Esperanto)

<https://www.radiohc.cu/eo/de-interes/caleidoscopio/241512-epidemia-de-farmakologiaj-aferoj>

Radio Habana Cuba